

`Üç Feyzi` den Ahmed Feyzi

Üstad Bediüzzaman`ı tanıdıktan sonra hayatını Risale-i Nur hizmetine vakfetmiş `Feyzi` isminde üç mühim şahsiyet var.

Bunlardan biri, Kastamonu kahramanı Mehmed Feyzi(1912-1990); ikincisi, Denizli kahramanı Hasan Feyzi(1895-1946); Üçüncüsü ise, Isparta(Uluborlu) kahramanlarından Ahmed Feyzi`dir. (1896-1972)

İşte, bu üçüncü sıradaki Ahmed Feyzi, aslında Risale-i Nurları ilk okuyup tanıyan şahsiyettir. Üstad Bediüzzaman`la şahsen tanışması daha sonra olmuştur.

Ahmed Feyzi (Kul), Mart 1948`den itibaren Afyon Hapishanesinde Üstadıyla birlikte yatmış ve mahkemede fevkalade cesurane müdafaalarda bulunmuş bir kahramandır. Hem, öylesine bir cesaretle müdafa yapmış maharetli bir hatip idi ki, Üstad, muallim mektebi mezunu olmasına rağmen onun için `Nur`un asıl avukatı budur` demiştir.

Yalnız, cesarete aşırı derecede ileri gittiği zamanlar da olmuş ki, Üstad Bediüzzaman, bu pervasız talebesini frenleme cihetine giderek onu daha ihtiyatlı davranma hususunda ikaz etme gereğini duymuş. On Dördüncü Şua`da yer alan bir mektubunda, şöyle der, Üstad Bediüzzaman: `Ben onun (Ahmed Feyzi`nin) bin kusurunu görsem, ondan gücenmem. Fakat, Nurlara zarar gelmemek için, cesurane ve ihtiyatsız hareketten bir derece çekinmek lazımdır.`

Üstad Bediüzzaman henüz Barla`da (1926-1934) iken Risale-i Nur`u okuyan ve bu iman-Kur`an hakikatlerine dair mektuplar yazan Ahmed Feyzi`nin bazı mektupları Barla Lahikasında yer almış. Ayrıca, bazı hatıra notlarından edindiğimiz bilgilere göre, Ahmed Feyzi`ye Risale-i Nur`u tanıtan ve okumasına vesile olan zat, Milaslı Halil İbrahim`dir. Emirdağ Lahikası-1, s. 54`te yer alan Üstad Bediüzzaman`a ait mektubun bir bölümünde, hem bu metin Nur şakirdinden, hem de Hasan Feyzi ile Ahmed Feyzi`den şöyle bahsediliyor:

`Milaslı Halil İbrahim, hakikaten Risale-i Nur`un demir gibi metin ve sarsılmaz bir şakirdidir. O kasaba onunla iftihar etmeli. Hem o zatın, hem Hasan Feyzi`nin haddimden yüz derece ziyade hüsn ü zanları neticesinde yazdıkları parlak manzum iki parçayı, Risale-i Nur`a hitap ediyorlar ve benim ehemmiyetsiz şahsımı perde ve arizi bir ünvan olarak yapmışlar diye kabul ediyorum.

Yoksa benim ne haddim var ki o meziyetlere sahip olayım. Hem ona, hem Risale-i Nur`un avukatı Ahmed Feyzi`ye ve arkadaşlarına ve eski kahraman kardeşlerimizden Şefik`e çok selam ve dua ediyoruz.`

Geçen yıl Temmuz ayında bu köşede merhum Hulusi Yahyagil`in ağzından orijinal bazı hatıraları naklettik. O hatıra notları, 1969 yılında kendisi ile Nur`un ilk sadık talebelerinden Ahmed Feyzi Kul arasında geçen bir konuşmadan alınmıştı. Muhterem Mustafa Birlik tarafından ses kasetine kaydedilen bu sohbet metnindeki merhum A. Feyzi Kul`a ait

olan kısmı için, ileride inşaallah bir vesile ile onları da neşrederiz demiştik. İşte, şimdi mühim bir vesile vüsule geldi.

Bu ayın 26`sında (Pazar günü) İzmir`in Selçuk ilçesi Çamlık köyünde merhum Ahmed Feyzi Kul için inşaallah bir `anma programı` yapılacak. Umuma açık olan bu program, saat 10.00`da başlayıp öğle namazı vaktine kadar devam edecek.

Bu vesileyle, merhum Ahmed Feyzi Kul Ağabeyimizin aziz hatırasını yad ve ruhunu fatihalarla şad etmek niyet ve kastıyla, onun Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkındaki takdire, dikkate ve hayrete şayan bazı tesbit ve hatıralarını sizlere takdim etmek istiyoruz

Nur`un ilk kahramanlarından ve Üstad Bediüzzaman`ın en sadık talebelerinden olan Ahmed Feyzi Kul, aslen Uluborlu`lu (Isparta) olup uzun yıllar İzmir havalisinde ikamet etmiş. 16 Ekim 1972`de Hakk`ın rahmetine kavuşan Ahmed Feyzi`nin mezarı, ikamet mahalli olan İzmir`in Selçuk ilçesi Çamlık köyü kabristanındadır.

İzmirli kardeşlerin bildirdiğine göre, nasip olursa on gün sonra (26 Haziran Pazar günü) bu Nur kahramanının köyünde onun şanına layık bir anma programı tertip edilecek. Vefatından iki-üç yıl evvel İzmir`de Mustafa Birlik Ağabeyin evinde Hulusi Yahyagil ile bir araya gelen Ahmed Feyzi`nin arasında uzun süren tatlı bir sohbet gerçekleşir. Mustafa Birlik`in kaydettiği bu sohbetin mevzuu, `Üstad Bediüzzaman ve Mehdiyette` hakkındadır.

Muhterem Yaşar Kul, merhum Ahmed Feyzi`nin oğludur. Geçen sene e-mail yoluyla gönderdiği mesajında şunları ifade ediyordu: `Bendeniz, Ahmed Feyzi Kul`un oğluyum. Kasetteki sesin merhum babama ait olduğuna şahadet ederim.` Bu uzun sohbetin Hulusi Yahyagil`e ait kısmını geçen yıl yayınlamıştık.

Bugün ise, sizlere o sohbetin merhum Ahmed Feyzi Ağabeye ait kısmının geniş bir özetini takdim ediyoruz. Ahmed Feyzi, konuşmalarında Üstad Bediüzzaman`ın hakiki manevi hüviyetini setrettiği noktası üzerinde ısrarla duruyor ve bunun geçerli sebeplerini, hikmetlerini izaha çalışıyor. İşte söyledikleri.

AHMED FEYZİ: Bu Zat (Bediüzzaman), nihayet eser yazmış. Eserlerini okumuş ve okutmuş. Eserleri Kur`an-ı Kerimin esrar ve meanisine müteallik. Diğer mütefekkirlerin, alimlerin, hocaların da eserleri böyle olduğu halde, bu zatın-eserlerinin-bu kadar rağbete mazhar olması, elbette bu zata yapılan inayet-i İlahiyenin çok fazla olduğuna dair bizi ikna ediyor.

Sohbetimizin başından beri bahsedildiği üzere, Nur Risalelerinde, başka eserlerde görülmeyen, tartıya, ölçüye gelmediği halde insanın hiss-i seliminin takdir ettiği bir müstesnalık var. Haydi fevkaladelik demeyelim; onun tabiriyle `Kur`an`ın bu asırda zuhur etmiş bir mucize-i maneviyesi` de demeyelim.

Belki bu, Risale-i Nur`u tanımayanlara karşı büyük bir iddia olur. Fakat, bu derece kıymetli asar, ne için böyle sadattan (seyyid) olduğu açıkça belli olmayan bir zata verilmiş? Ayrıca kendisinde sünnet-i seniyyeye harfi harfine riayetteki bu derece tevfiik nedendir?

Ahir zamanda iman kurtarmak, büyük bir milletin imanını siyanet (muhafaza) etmek gibi ağır ve mühim bir vazife niçin bu zata verilmiş de, bu kadar mühim bir vazifenin başarılması için, niçin vazifenin esas sahipleri olan sadattan bir zat çıkmamış? Sonra bu zat diyor ki: `Biz ileride gelecek olan bir zatın yapacağı vazifeye ihzarat (hazırlık) yapıyoruz.`

Amma akabinde de, `O zat gelecek, bu eseri program yapacak` diyor. Programı hazırlayan mı mukteda-bihtir, programı tatbik eden mi? Tatbik eden madundur. Makamı ne kadar yüksek olursa olsun! (Yani, programı hazırlayan, tatbik edenden daha üst makamdadır, amir durumundadır.)

Demek bu Zat açıkça diyor ki: (vazifeli olarak gelecek zatlar) `Bu eseri tatbikle mükelleftirler, memurdurlar.` Şimdi bu eseri vücuda getiren, ortaya koyan bir zat mı metbudur, yoksa aleliltlak bir tatbikatçı mı?

Bu itibarla, o kendisini ne kadar setretse, mahiyetini gizlese de, bizim bu zat hakkındaki haklı hüsn-ü zannımızın hiçbir mantıkla, hiçbir şekilde sarsılmasına imkan olmuyor. Bunun için, bütün sadatın da kendisine tevcih-i nazar etmesini de dikkate alarak, biz ilerden beri bu zatın ahirzamanda gelecek ve İslama büyük hizmet edecek, İslamı dalaletten,

küfürden kurtarmaya vesile olacak zat olduğu kanaatindeyiz.

Çünkü, bugünkü realite budur. Önümüzde bu hizmet görülüp duruyorken ve bir cemaat-ı sadıka bu zatın peşinde kemal-i azimle hiç yolunu şaşırılmayarak yürümekte bulunurken ve kendisindeki mahviyet, tevazu, şahsiyetinden tamamen tecerrüd etmek, kendisini merci olarak kabul etmemek; ancak ilmi, ancak Kur`an`ı merci olarak kabul etmek, istiğna-i tam gibi halleri, ne kadar setretse de, bizim aklımızı bu zatın mahiyetine ve ahirzamanda gelecek vazifedarın kendisi olduğuna tevcih ediyor.

Evet, zamanın siyasi icabları vesairesi bakımından belki kendisini setre memurdur; kendisini setretmiş olabilir. Amma bu mezkuriyetin ilelebed devam etmiş olması ve bizim bir cehalet karanlığında bir ama-i tefekkürde kalmış olmağımız, sonuna kadar devam edemez. Bu insanlar, kimin peşine düştüklerini ve bu davanın hangi dava olduğunu anlamak zaruretindedir. Şimdi bir nokta daha.

Mesela, diyor ki: `Ey muhatablarım, ben çok bağıriyorum.-bağırdığını işiten yok-Zira, asr-ı salis-i aşrın minaresinin başında durmuşum.` Aaa, on üçüncü asrın bir minaresi mi var? Onun başında bu zat durmuş! `Sözde medeni, ondan sonra dinde laubali olan medenileri camie davet ediyorum.` Bu cümlenin `Ben bir memur-u mahsusum, on üçüncü asrın hidayete davet memuruyum` demekten başka, ne gibi bir manası var?

Öyle olmasına rağmen, bu zat birçok yerlerde mahiyetini açıkladığına göre, bizim hala da: `Kapat, kapat orayı, mahiyetini karıştırma, eserler önemlidir` dememiz uygun mudur? Bu eserlerin bizzat ona verilmesi, ihsan edilmesi karşısında bizim durmamız, duraklamamız ve düşünmemiz icab eder.

Bu zat, ancak sülale-i tahirden olabilir. Bu eserler, madem ki fevkaladeliğe sahiptir, o halde onları hamil bulunan zatın da fevkaladeliği anlaşılır. Kur`an, Fahr-i Kainat`a verildi. Onun en parlak, en mükemmel tefsiri ve izahı niçin bu zata verilmiş? O halde, bizim böyle bir zatın değerini anlamaklığımız, vazifemizin ciddiyetle, azimle takibi için bence elzemdir. Biz fikrimizi açıkça söylüyoruz. Herkesin temyizi var, hiss-i temyizi...

(Merhum Ahmed Feyzi Kul`un ses kaydından alınma hatıratını sunmaya bugün de devam ediyoruz.) Ben altı eserin yazılmasına şahid oldum. O da iki hapisanede. Biri Denizli, diğeri Afyon hapsinde. Her iki hapisanede de, o kadar tekayyüz, yani bir kelime bile yazılmaması için şiddetli bir baskı vardı.

Ve, hiçbir yazının içeri girmesine, dışarı çıkmasına, kuş uçmasına (zahiren) imkan yoktu. Bu şartlar altında altı eser yazıldı. Bilhassa Meyve Risalesi... Meyve Risalesi, bir şaheserdir. Tamam Denizli`de başgardıyan elde edildi. Üstad ayrı, tek hücrede, biz de ayrı ayrı koşuğlardayız.

Ispartalılar bir koşuğta, oraya gönderiyorlar hep. Kağıt yok, bir şey yok, imkan yok. Mahkumlar, tabii sigara içiyor. Paketlerin kağıdını atıyorlar. O kağıtlar alınıyor, üç satır yazı yazılıyor. Gardıyan, başgardıyan `Hafız Ali` diyor, Hafız Ali çıkıyor, yazıyı alıyor. Üç satır, ertesı gün beş satır daha...

Meyve Risalesi böyle tamamlanıyor. Bugün Meyve Risalesi`ni okuduğunuz zaman, ondaki azamet-i ifade karşısında insan donakalıyor. Böyle yazıldı, bunu ben gördüm. Sonra daha garip bir şey var. Altı eser bu şekilde bütün imkansızlıklar, memnuiyetler içerisinde yazıldı. Dışarıya çıkmasına imkan ve ihtimal bile yok.

Ama, bu eserlerin hepsi de dışarıya çıkıyor, dışarıda neşrediliyor. Biz buna şahidiz. Hatta, bir gün bir tek pusula yakalanmış, pusula! Afyon`da. Bu pusula için öyle tahkikat yaptılar ki... Buna rağmen, o bizim büyük Afyon müdafaası ve daha neler dışarıya çıktı. Onlara hiçbir şey olmadan.

Dışarıda da intişar etti. Ve neşredilenlerden de bir nüsha temyiz başsavcısına verildi. Öyle olduğu halde, ağır ve şiddetli hücumu olan bir müdafa olmasına rağmen, baş müdde-i umumi (baş savcı) benim beraetimi talep etti! Bu harikuladedir, görülmemiş bir şeydir. Ben, Bediüzzaman Hazretlerinin en az yüzlerce kerametine şahit olmuşumdur.

Zahir kerametine şahit olmuşumdur. Fakat, en küçük bir keramet bile zuhur etse, hemen: `Hizmetin kerametidir, Nur`un kerametidir, benimle alakası yok` derdi. Bir gün, neyse kusura bakma, istidracen söyleyiveriyorum. Emirdağ`ına gittim.

Beni hemen içeri aldı, biraz sohbetten sonra dedi ki: `Kardeşim, sen bugün behemahal buradan git, zira buranın kaymakamı çok münafık, bir hadise çıkarma ihtimali var.`

Emri alınca, hemen çıktık. Mehmed Çalışkan`ın dükkanına vardık. Onlar yemek hazırlamışlar. `Siz yemek hazırlamışsınız, ama ben emir aldım, vasıtaya bakıverin` dedim. Onlar `Ooo... vasita bir defa geliyor buraya, o da gitti. Senin fazla paran varsa, hususi bir taksi tutalım, seni gönderelim` dediler. Nerde Hacı Ahmed`de kav çakmak! `Bugün, burada mecburi kalıyorsun` dediler. `Aman` dedim, `Üstad duyarsa ne hale gelirim sonra? Ona haber vermemek şartıyla...`

İkinci oldu, camiye sapa yerlerden gittik ve geldik. Büyük bir camileri vardı. Mehmed Çalışkan`ın evine kapandık. Orada misafir kalacağız, başka yolu yok. Ertesi gün gidilecek. Akşam, Allah ne verdiyse yedik. Misafirler gelmeye başladı. Hakim, doktor gibi hep yüksek tabakadan insanlar, hepsi de müdakkik.

Bana kabir suali sormaya başladılar. Bir fütihat geldi, gece yarısına kadar, hiç aklıma gelmeyen şeyleri orada inayet-i İlahi ile onlara söyledim. `Artık bu gece tam doyduk, bütün müşkillerimiz halloldu` dediler. Gece yarısı dağıldılar. Biz de yatsıyı kılıp yattık.

Sabah namazından sonra gitmeye hazırlanırken, Zübeyir geldi. `Kardeşim, Üstad Hazretleri sizi istiyor` dedi. `Eyvah, yandık` dedim. Mehmed Çalışkan`a dönerek `Kalk bakalım, suç senin, beni göndermeyen sensin` dedim. O da `Sen korkma` dedi. Ve, Üstadın yanına gittik. Ben önünde diz çökerek oturdum, Mehmed Çalışkan ayakta, sonra o da oturdu. Bize niçin kaldın, niye gitmedin gibi bir şey demedi:

`Kardeşim, bu gece kalmanız çok isabetli oldu, çok isabetli oldu` dedi. Sanki, mübarek gece konuşulanları aynen dinlemişti. Yani, o gece yapılan sohbet Üstad tarafından aynen telkin edildi, tasarruf edildi. Daha başka neler söyledi, hatırlamıyorum. Biz buna benzer daha neler gördük, kardeşim. Ne hadiseler şahidiz.

Üstad`ın önünde, gönlünden geçen bir şeyin cevabını, daha ağzını açmadan, almamak mümkün değildi.

(Merhum Ahmed Feyzi Kul`un ses kaydından alınma hatıratının son bölümünü sunuyoruz.)

Bir de, Üstad`ın yanında bir istinsah (elle yazarak çoğaltma) işimiz oldu. Abdülmecid Efendi Asa-yı Musayı Arapçaya tercüme etmiş. Üstad Hazretleri de, Mehmed Feyzi Efendiye haber göndermiş, fakat o hastalığından dolayı gelememiş. Ben de o zaman Ankara`daydım. İstanbul`dan birisi geldi.

`Üstadın canı çok sıkılıyor` dedi. Hayret, ne var, ne için dedim. `Asa-yı Musa`yı istinsah ettirecek, Mehmed Feyzi Efendiye haber göndermiş, O da hastayım demiş, Arapçayı herkes yazamaz ki, Arapçanın imlasına tam vakıf olarak yazmak lazım` dedi.

Ben İstanbul`a gitmekten çekiniyordum. İstanbul`a gitmeye maddi gücüm de müsait değildi. Şöyle bir düşündüm. Eee Ahmed, sana bir vazife düştü. Bu vazife senin dedim. Derhal gidip bu yazıyı yazacaksın. Sungur da oradaydı. Sungur`a `Kardeşim, ben İstanbul`a gideceğim` dedim. `Aman, ne çabuk karar verdin?` dedi.

Ben de `Herhalde bizim gitmemiz lazım, ama ben Hüsnü`yü de götürüleceğim` dedim. Sungur `Ağabey, sen bilirsin` dedi. Ertesi gün kendi paralarımızla otobüs biletlerini aldık. O zaman Ankara`dan İstanbul`a on liraya gidiliyordu. Paranın ehemmiyetine bak. Trenle filan gitmek bizim için mümkün değil.

Bizi uğurladılar. Epey yol aldıktan sonra, Hüsnü bana dedi ki: `Ağabey, biz oraya gece yarısı varacağız. Bu otobüs Sirkeci`den Fatih`e Reşadiye Oteline varana kadar gece yarısını geçecek. Üstad`ın yanındaki kardeşler de evlerine gidecek. Bizi de Reşadiye Oteline kimse almaz. Biz orada meydanda kalacağız` dedi. Ben gayri ihtiyari `Kardeşim merak etme, bizim buradan oraya gittiğimizi söylerler ona` dedim. Hiç ... Kim söyleyecek?

Bizim ne gittiğimizden ne de geldiğimizden kimsenin haberi var. Neyse, Üsküdar`a vardık. Araba vapurunda sıra bize gelip Sirkeci`ye varana kadar gece yarısı oldu. Hemen alel-acele indik, bir taksi tuttuk. Hücum.... Fatih`e. Ben eskiden İstanbul`u bilirim. Şehzadebaşı`ndan geçerken, Hüsnü `Ağabey, kardeşler geçiyor` dedi. Ben de `İn, onları çabuk

yakala` dedim. Arabadan indi ve onları yakaladı.

Bana doğru geldiler, sarılıp kucaklaştık. Ben İstanbul`a bir şeyler götürmüştüm, onları koltuklarına aldılar. Onların yerine, yani Süleymaniye`deki o şimdiki malum yere gittik. Şimdi Almanya`da bulunan Abdülmühsin kardeş gülmeye başladı. `Ne gülüyorsun?` dedim. O da `Sorma, biz hiç bu yoldan geçmiyorduk, Şehzadebaşı`ndan.

Hadi bugün de bu yoldan gidelim dedik. Sonra, daha garip bir şey var` dedi. Ben `Ne o` dedim. `Üstad Hazretleri, bugün `Ekmek alın bana` diye tutturdu. Canım Üstad`ım, ekmeğimiz çok, sana bunun bir tanesi on gün yetiyor. Ekmeği aldırıp da ne yapacaksın dedik. `Yok, yok alın! Sizin aklınız ermez, misafir falan olur` dedi.

Zorla bunlara üç tane ekme aldırılmış. İstanbul`da o zaman ekme vesika ile bile bulunmuyor. İmaretten talebelerden alıyorlar. Neyse yumurta filan yaptılar, karnımızı doyurduk. Ertesi sabah otele gittik, Üstad Hazretlerine benim geldiğimi haber verdiler, kabul etti. Abdülmühsin `Efendim, dün bize ekmeği boşuna aldırمامışsınız` dedi. Üstad da `Sus, bir şey yok onda, o hizmetin kerametidir, bize ait bir şey değil` diyerek adeta onu azarladı.

Neler gördük, neler, neler, arkadaşlar. Bu hakikatleri mezarda ne yapalım. Onun için bu hakikatleri sizlere beyan etmek vazifemizdir. Ben şuna inanıyorum ki, bugün ağabeyimizi (Hulusi Ağabeyi) de konuşturduğumuza göre, bu ümmet-i Muhammedi Kur`an`ın hakikatlerine erişirmek suretiyle, içinde bulunduğumuz gibi yeni baştan iman ve hidayet yollarına sevk edecek asli vazifedarın peşindeyiz.